

A nyílt osztályfőnöki foglalkozásokról

Osztályfőnöki munkaközösségünk céljainak megvalósításában fokozottabban épít a szülői házra, az iskola és a szülők erősödő kapcsolatára.

A hagyományos családlátogatások, a szülői értekezletek mellett megrendeztük a „szülők és nevelők” találkozóját: a nyílt osztályfőnöki foglalkozásokat valamennyi osztályunkban.

Témáink voltak a műveltséget alapozó kulturált magatartás, az egészséges életmód, izlésfejlesztés, baráti kapcsolat, pályaválasztás.

A foglalkozásokra olyan munkaformákat terveztünk, amelyek biztosították tanulóink számára a közösségteremtés, az értelmes cselekvés, önmaguk kipróbálásának és kiteljesítésének, az élményszerzésnek a lehetőségét.

E foglalkozások tartalmát, menetét mutatja a mellékelt óratervezet.

A szülők érdeklődése, a „telt” tantermek, a foglalkozások utáni kérdések vállalkozásunk sikerét jelezték.

A szülők új helyzetben látták gyermekeiket, lehetőség nyílt számukra, hogy tájékozódjanak gyermekeik osztálytársairól is. Olyan találkozó volt, ahol a tanulókkal együtt ők is tanultak, és pedagógiai kultúrájuk fejlődött. A nyílt osztályfőnöki foglalkozás iskolánk új hagyománya lett.

Osztályfőnöki óra 5. b

Téma: Az ember tisztelete

Tananyag: A figyelmesség, előzékenység

Az óra feladata:

a) Nevelési-oktatói

A sokoldalúan képzett, művelt ember az elsajátított ismereteket alkalmazni is képes.

b) Nevelési-képzési

A társas érintkezés ofrmáinak, szabályainak ismertetése, a fentieknek megfelelő szokások kialakítása.

Szemléltetés: Magnetofon, játéktelefon, képeslap, szókértá, terítéshez szükséges eszközök.

Az óra menete

Módszerek, eszközök, eljárások

Óraindítás: üdvözlés, jelentés

Előkészület: kiadott megfigyelések előkészítése

Tanulói aktivitás biztosítása
Az osztály közös tevékenysége

1. a) Himnusz meghallgatása

— Mit fejeztél ki azzal, hogy vigyázzban álltál?

(Hazám iránti tiszteletet)

b) Kiknek tartozol tisztelettel?

(Szüleimnek, nevelőimnek, az idősebbeknek, társaimnak)

— Az úttörőélet mely törvénye figyelmeztet erre?

(12 pont — 7.)

— A szülők, a mama iránti tiszteletet, szeretetet, gyermeki odaadást fejezi ki nagy költőnk, Petőfi Sándor „Füstbe ment, terv” c. verse.

Koncentráció

Tanulói tevékenység
A vers kifejező elmondása

c) Emberi tulajdonságokat kifejező szavak csoportosítása (előzékeny, tapintatos, figyelmes, udvarias, goromba, flegma, türelmetlen, önző)

Utasítás
Frontális osztálymunka
Szavak 2 csoportba való elhelyezése

— Milyen az az ember, aki ezekkel a tulajdonságokkal rendelkezik?

(jó, művelt, kulturált, udvarias, műveletlen...)

Tanulói megnyilatkozások

- Mire figyelmeztetnek benneteket ezek az emberi tulajdonságok?
Udvarias magatartásra, kulturált viselkedésre.

Koncentráció: házirend
Általánosítás

2. Magatartási formák bemutatása, gyakorlása

a) Köszönés, bemutatás, bemutatkozás

- Feri névnapjára barátokat hívott.
Egymás után érkeznek a vendégek.
- Hogyan köszöntik egymást?
Kézfogással: „Szervusz”, „Szia”, „Szerbusz”, „szerusz”
- Hogyan köszöntötték egymást?
(Illemszabályoknak megfelelően)
- Honnan származik ez a köszönési forma?
(Latin: servus humillimus sum)
Feri édesanyja is üdvözlö a gyerekeket: „Szervusztok”
A gyerekek így köszönnek:
„Kézét csókolom”
„Csókolom”
„Jó napot”
- Melyik köszönési forma volt helytelen? Miért?
(Elmaradt a „kívánok” szó.) A napszakoknak megfelelő köszönési forma a „kívánok” szóval együtt illedelmes, teljes.
Feri unokatestvére is ott van. Feri bemutatja most érkező vendégeinek.
- Engedjétek meg, hogy bemutassam az unokatestvéreimet.
(Kézfogással, teljes névvel, meghajlás nélkül mutatkozni be a gyerekek)
- Milyen néven kell bemutatkozni?
(Teljes)
- Ki mondja előbb a nevét?
(A bemutatott)
- Illik-e meghajlani? (Lehet, de nem kötelező.)
Dr. Berky Imre véleménye
- Miért lényeges a bemutatkozás?
(Alapvető az emberi kapcsolatok kialakításában. Az első benyomás meghatározó a kapcsolatok tartósságában, mélységében.)

Szerepjáték (cselekedtetés)

Megfigyelés — tapasztalatok
Ismételtetés

Lényegkiemelés

Előzetes tanulói munka
(felolvasás) Lexikon

Szerepjáték folytatása

Lényegkiemelés

Gyakorlás
Általánosítás
Szerepjáték folytatása
Megfigyelés
Megfigyelés

Lényegkiemelés

Általánosítás

Előzetes tanulói feladat
(felolvasás)
Illemkódex

Részösszefoglalás

b) A telefonbeszélgetés illemtana

- Feri egyik barátja nem tud eljönni, beteg lett. Illik bejelenteni elmaradását.
Cseng a telefon.
Hívó: Szervusz! — Vas Róbert vagyok.
Hívott: Szervusz! — Feri vagyok.
- Elnézéscd kérem, nem tudok menni, beteg lettem.
- Sajnálom, gyógyulást kívánok!
- Szervusz.
- Szervusz.
- Kinek illik köszönni és bemutatkozni először? (A hívónak.)
- Kinek illik elköszönni? (A hívottnak.)
- Magánlakásban cseng a telefon.
- Hogyan illik beszélgetni? (Az előzőhöz hasonló.)
- Hivatalban, munkahelyen cseng a telefon. — Hogyan illik viselkednünk? (A kagylót felvevőnek illik köszönni, és a munkahely, illetve hivatal nevét bemondani.)

Szerepjáték: telefonbeszélgetés

Lényegkiemelés
Általánosítás

Gyakorlás

Gyakorlás
Lényegkiemelés
Részösszefoglalás

c) A képeslapi üdvözllet illemtana

- Feri két üdvözlőlapot kapott.
- Melyik felel meg az illem követelményeinek? (Az, amelyik a jó kívánságokat tartalmazza.)

Megfigyelés
Tanulói felolvasás

— Miért?
(A képeslap nem levelezésre szolgál!)	Lényegkiemelés
Általánosítás
d) <i>Az ajándékozás illemtana</i>
Feri ajándékot is kapott!
— Mi lehet az ajándékozás alapszabálya?

(Nem az ajándék értéke, hanem az ajándékozási szándék a meghatározó.)
(Ajándékot továbbajándékozni a legnagyobb illetlenség...) | Irányított beszélgetések!
Frontális munka
Lényegkiemelés |
| e) <i>A terítés illemtana</i>
Az uzsonnához Feri nővére terített.
— Mi és hogyan került a terített asztalra? (Tányér, kiskanál, kés, villa, pohár, szalvéta.) | Cselekedtetés
Megfigyelés
Gyakorlás
Általánosítás |
| 3. <i>Összefoglalás</i>
— Milyennek kell lenned, hogy udvarias embernek tartsanak? (Előzékeny, tapintatos, figyelmes.) | Rögzítés |
| 4. <i>Előkészület</i>
— Keressétek ki a „karácsony” szó jelentését! (Értelmező szótár.)
— Milyen hagyományai vannak?
— Ti hogyan ünneplitek? | Aktivizálás |
| 5. <i>Értékelés</i> | |

*

Az orosz nyelv tanítása az általános iskola 4. osztályában

A Módszertani Közlemények külön kiadványa az orosz nyelv oktatásához kíván segítséget nyújtani. A könyv célja kettős. Egyfelől a 4. osztályban beindult nyelvoktatás speciális igényeit kívánja kielégíteni. Ezt szolgálja a könyv *tanári kézikönyv* fejezete, mely az új tankönyv szisztematikusság és didaktikus feldolgozásával könnyíti meg a 4. osztályban tanító tanárok munkáját.

A könyv másik célkitűzése a nyelvtanítás különböző területein végzett tanári munka segítése. Ezt a célkitűzést több tanulmány szolgálja. Kiadványunkat nemcsak a 4. osztályban tanító kollégák forgathatják haszonnal, hanem a felsőbb osztályok tanárai is.

A kötet ára: 39,— Ft. Megrendelhető postai levelezőlapon. Cím: Módszertani Közlemények Kiadóhivatala, 6725 Szeged, Hámán Kató u. 25.